

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. kovo 3 d.

ES miestai turi daugiau eismo perkelti į tvarias transporto rūšis, įspėja auditoriai

Naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje daroma išvada, kad praėjus šešeriems metams po to, kai Europos Komisija paragino imtis esminių pokyčių, nėra aiškių požymių, kad ES miestai iš esmės keistų savo požiūrį į žmonių judėjimą miestuose ir miesto eismo perkėlimą į tvaresnes ir ekologiškesnes transporto rūšis. Visų pirma, asmeninių automobilių naudojimas ženkliai nesumažėjo, o oro tarša daugelyje miestų vis dar viršija saugos lygius.

Europos Sąjunga investuoja daug pinigų, kad padėtų miestams užtikrinti, jog žmonėms būtų lengviau judėti ekologiškesniu būdu. 2014–2020 m. laikotarpiu ji suteikė apie 16,5 milijardo eurų sumą judumui mieste, daugiausia ekologiškam transportui (metro ir tramvajams), taip pat dviračių takeliams ir intelektinėms transporto sistemoms.

„Tam, kad būtų užtikrintas esminis pagerėjimas darant judumą mūsų miestuose tvaresnį, gali prireikti daugiau laiko, tačiau be valstybių narių įsipareigojimo to padaryti neįmanoma. Siekiant šio tikslo visi suinteresuotieji subjektai ES, nacionaliniu, regionų ir miestų lygmenimis turėtų bendradarbiauti, – teigė už ataskaitą atsakinga EAR narė Iliana Ivanova. – Naujajame Europos žaliajame kurse pabrėžiama, kaip svarbu, kad mūsų miestuose įvyktų esminiai pokyčiai, kurių vėluojama imtis.“

Auditoriai tikrino, ar ES parama padėjo padaryti judumą miestų teritorijose tvaresnį ir ar nuo tada, kai Komisija priėmė 2013 m. Judumo mieste dokumentų rinkinį, miestai padarė pažangą. Jie tikrino viešąjį transportą, taršą ir spūstis aštuoniuose metropoliniuose centruose keturiose valstybėse narėse: Hamburge ir Leipcige (Vokietijoje), Neapolyje ir Palerme (Italijoje), Lodzėje ir Varšuvoje (Lenkijoje) ir Barselonoje ir Madride (Ispanijoje).

Efektyvus viešojo transporto tinklas, apimantis aplinkines vietas ir įvairias transporto galimybes, yra labai svarbus skatinant piliečius pereiti nuo asmeninių automobilių prie švaresnių kelionės priemonių, pavyzdžiui, vaikščioti pėsčiomis, važiuoti dviračiu ir naudotis viešuoju transportu, teigia auditoriai.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Nuo 2013 m. Komisija paskelbė judumo mieste problemų sprendimo gaires ir padidino ES finansavimą projektams. Tai leido Europos miestams įgyvendinti įvairias iniciatyvas, kuriomis siekiama gerinti viešojo transporto kokybę ir kiekybę. Tačiau auditoriai pažymi, kad ES finansuojami projektai ne visada buvo grindžiami patikimomis judumo mieste strategijomis ir nebuvo tokie veiksmingi, kaip planuota. Miestai susiduria su sunkumais veiksmingai ir tvariai naudodami ES paramą dėl dviejų pagrindinių priežasčių: pakankamo nuosavo finansavimo veiklos ir priežiūros sąnaudoms padengti skyrimo ir nuoseklios automobilių stovėjimo aikštelių, neesmo zonų ir dviračių transporto politikos rengimo. Auditoriai taip pat nustatė, kad projektus dažnai būdavo vėluojama įgyvendinti, o numatomas keleivių skaičius nebuvo pasiektas.

Nuo 2019 m. Komisija pradėjo teikti konkrečias rekomendacijas valstybėms narėms dėl judumo mieste kaip Europos semestro proceso dalį. Auditoriai pabrėžia, kad reikia vykdyti tolesnę šių rekomendacijų įgyvendinimo priežiūrą atsižvelgiant į tai, kaip naudojamas ES ir nacionalinis finansavimas. Jie taip pat ragina Komisiją reikalauti, kad valstybės narės teiktų geresnius duomenis apie judumą mieste savo pagrindiniuose miestuose ir reguliariai teiktų pažangos ataskaitas. Be to, miestams, neturintiems patikimo tvaraus judumo mieste plano, nebeturėtų būti skiriamas ES finansavimas.

Pastabos leidėjams

Eismo spūstys yra viena didžiausių judumo mieste problemų, su kuria susiduria dauguma europiečių ir kuri kainuoja apie 270 milijardų eurų per metus. Sklandus eismas miestų teritorijose galėtų paskatinti jų ekonomikos augimą ir iki 30 % padidinti darbuotojų našumą. Tankiai gyvenamos miestų teritorijos taip pat gali pakenkti platesnio Europos transporto tinklo efektyvumui.

Valstybės narės ir miestai judumą mieste valdo vietos lygmeniu, o Europos Komisijos vaidmuo yra ribotas. Tačiau 2013 m. Komisija paragino imtis „esminių pokyčių“ sprendžiant judumo mieste problemas, didinant turimą finansavimą ir skatinant perėjimą prie tvaresnio miesto transporto.

Kelių transportas yra pagrindinė miesto oro taršos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo priežastis. Visi aplankyti miestai įtraukti į ES pažeidimo nagrinėjimo procedūras, išskyrus Leipcigą ir Palermą, kurie 2019 m. pabaigoje vis dar viršijo leistinus taršos lygius.

Specialioji ataskaita Nr. 6/2020 „Tvarus judumas Europos Sąjungos miestuose: be valstybių narių įsipareigojimo esminis pagerėjimas neįmanomas“ paskelbta 23 ES kalbomis EAR interneto svetainėje (eca.europa.eu).

EAR yra anksčiau paskelbę susijusių [ataskaitų](#) dėl miesto transporto projektų veiksmingumo.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Damijan Fišer – E. paštas: damijan.fiser@eca.europa.eu Tel. (+352) 4398 45 510 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24